

1/2021 ה'אדר א' 5781

פרוטוקול ישיבה 2/2020 ועדת איכות סביבה

פרוטוקול ישיבת הועדה להגנת
הסביבה מיום 27.1.2021
שהתקיימה בזום

נוכחים: יו"ר הועדה - נרי אראלי, חברה עופרה שוורץ, חבר דוד הראל, נציגת ציבור רות קניגסולד, עובדי המועצה אבי כהן, רז לוגסי, נופר עבודי מזכירת הועדה. נציגות יח"ס איילה אברהמי גובר, אורלי מילר, מוזמנים המשרד להגנת הסביבה - עפרי חזיו, רשות המים אריק צוריאלי, רשות ניקוז איתי פרימן, רטי"ג ערן היימס, משתתפים מהציבור יוני שטרן, עודד קינן, סיון כהן אביטן, נציגת המשרד להגנת הסביבה רננה אילן.

תוכן הישיבה

הישיבה הוקדשה לזיהום מקורות מים בערבה הצפונית בתחומי המועצה "תמר" המעיינות צין, עקרים וגבי שיש.

בישיבה נידונו התוכניות והצעדים שנעשו למניעת זלגת זיהום מברכות התפעול של מפעל צין השייך לחברת כי"ל. איתי פריימן הציג את תוכנית האב לטיפול באגן נחל צין על כל אורכו תוכנית שמקודמת על ידי רשות ניקוז ים המלח אריק צוריאלי הציג את תוכנית הניטור של רשות המים והתייחס למקורות הזיהום ממערך הברכות הישנות, את השיפור היחסי שהושג בעקבות שינוי מערך השקעת המים המזוהמים בברכות ואת מערך קידוחי הניטור וההפקה בשולי ובערוץ נחל צין.

עפרי חזיו הציג את המהלכים שנעשו לצמצום הבריכות. ציין כי הוקם צוות בין משרדי לצורך בחינת נושא ערבויות אשר יבטיחו את שיקום האזורים על ידי המפעל גם אם יסגרו אתרים.

בדיון הובעה תרעומת על הימשכות התהליכים התכנוניים והמעשיים ובהתחשב בעובדה שזיכיון חברת כי"ל לכרייה באתר צין הוארך בשלוש שנים בלבד יש חשש גדול שהם לא יעמדו ביעדי הטיהור והשאיבה של האקוויפר המזוהם, ומדינת ישראל והתושבים יישארו עם הזיהום והחברה תרחץ בניקיון כפייה. הודגש שמשך הניקוי הוא ארוך וימשך שנים וחובת המדינה לדאוג לכך שחברת כי"ל תעמיד את הסכומים הדרושים לטיהור האקוויפר על בסיס התוכנית שהוכנה ואושרה כבר בשנת 2015.

הועדה פונה למשרד להגנת הסביבה ולרשות המים ומבקשת מהם להפעיל את כל הכלים התכנוניים והחוקיים העומדים לרשותם כדי שהזיהום הנוצר בתחום המועצה האזורית ערבה תיכונה על ידי חברת כי"ל לא ימשך לזהם את המעיינות בתחומי תמר.

הועדה פונה ליו"ר הרשות ומבקשת שיפנה ליו"ר הזמנית של ערבה תיכונה וביחד יציבו את הנושא בסדר היום של מועצותיהם.

המועצה האזורית תמר
ים המלח

לוח לביצוע	הערות ובאחריות מי	החלטות / משימות לביצוע
מיד	נופר	הפצת פרוטוקול

נמי אבנר

פרוטוקול ישיבה 2/2021 ועדת איכות סביבה

פרוטוקול ישיבת הועדה להגנת הסביבה
מיום 10.3.2021 שהתקיימה במועצה
תמר ובזום

נוכחים: יו"ר הועדה - נרי אראלי, נציגת ציבור רות קניגסולד, עובדי המועצה אבי כהן, רוז לוגסי, נופר עבודי מהנדס המועצה גלעד חזן. נציגות יח"ס: איילה אברהמי גובר, אורלי מילר, הדר לוי, נציג רטי"ג - ערן היימס, חגי חורב - רותם אמפרט, אופיר כ"ץ - מו"פ משותף נגב מזרחי.
משתתפים בזום: עופרה שורץ, קורין טויטו. נציגת המשרד להגנת הסביבה רננה אילן, נציגים מהציבור, עודד קינן, סיון כהן אביטן, גילי סופר

תוכן הישיבה

הסעיף הראשון: "שדה חתרורים"

נרי: מבקש להסביר את המצב החוקי של התב"עויות כולל ההקלות שהתקבלו בעבר. האם הפיצוצים שמבצעת רותם אמפרט באתר חתרורים עומדים בתנאי התב"ע המאושרת להם או שישנן חריגות שמחייבות את התערבות נותני ההיתר. על פי הוראות התוכנית לתב"ע 282/03/10, כאמור בסעיף 2.9 הפיקוח הכולל על ההוראות הינו של היחידה לאיכות הסביבה. בפועל, ישנה חוסר בהירות לגבי הגוף שאמור לתכלל את הפיקוח בחתרורים.

חגי: מכרה חתרורים הוגדר כשדה העיקרי של רותם. בעקבות חוות דעת מדעית של פרי ספריאל, בעניין קינון הנשרים בנחל חימר, הוחלט עם רטי"ג על העברת קינון הנשרים למקום אחר. הותרו הפיצוצים באתר חתרורים בתוכנית קיים סעיף המתייחס לכך שב-2 רצועות לא יהיו פיצוצים בין דצמבר - מאי. בפועל, הוראה זו לא מתקיימת כי להבנת 2 הצדדים הבעיה נפתרה. רותם עובדת עם רטי"ג בשיתוף פעולה טוב מאד. הפיקוחים האחרים הנדרשים על פי חוק מבוצעים על משרד האנרגיה. לאחרונה התקיים דיון בין משרד האנרגיה, רטי"ג והיחידה הסביבתית בדיון הוחלט לבצע פיצוצי ניסיון ככתוב בתכנית ועל פיהם להגדיר את רוחב הרצועה בה לא יותרו פיצוצים בין דצמבר למאי.

נרי: כל הסידור שבוצע עם רטי"ג ממוסמך? למה הגוף שנמצא איתכם בקשר הוא משרד האנרגיה?

חגי: משרד האנרגיה הוא הגוף שאחראי על המכרות במדינת ישראל. הוא מבקר שאנחנו כורים את מה שצריך וגם מלווה את השיקום. זה תהליך של הצוות המלווה שחברים בו זה משרד האנרגיה, רטי"ג והמשרד להג"ס. אין לנו בעיה להעביר דיווח לגלעד ולמועצה על כל הפעולות.

ערן: רטי"ג מבצעת פיקוח על חתרורים, שיקום אקולוגי ונופי.

איילה: חלק הוראות התוכנית אינן מתקיימות כלשונו. הייתה פנייה לרותם להעלות את הסוגיה בפני מינהל התיכנון. הכוונה היא להתאים את הוראות התוכנית למציאות הקיימת או שיהיה מסמך אחר שמקובל על לשכת בתכנון והמועצה שמגבות את השינויים. סוגיית הפיקוח הכולל באתר חתרורים, כנראה שלא הגיעה לכלל הבשלה. היחידה לאיכות הסביבה מבצעת פיקוחים באתר, בתדירות ועל פי כל הדרישות והקריטריונים, בדומה לפיקוח שלה על כלל המחצבות הדומות באזור.

גלעד: לא אותרה תכתובת המבהירה מה נסגר בסופו של דבר בנושא הפיקוח. הפיקוח מבוצע היום על ידי כל הגופים, כל אחד בתחמו. נקבעה ישיבה משותפת של הגופים, לבחינת התאמת ההוראות. במידה וידרש עדכון נפנה למינהל התכנון.

נרי: נעבור בצוותא על כל סעיפי התב"ע ונראה מהם הסעיפים שאינם ממולאים כהלכה.
הבירור העלה שמהנדס המועצה אינו מקבל את הדיווחים החודשיים הנדרשים על ידי הוראות התוכנית. (ראה סעיפים 3.3.5, 3.3.6, 3.3.7, 3.3.8, סעיף 5.5.2, 5.5.3, סעיף 5.7) ובמיוחד סעיף 3.3.7.
הסתבר במהלך הדיון שאמנם הגופים השונים מבצעים את תפקידם כל אחד בתחום אחריותו, אך הפיקוח הכולל אינו מתבצע כהלכה.

אורלי : בעניין הפיצוצים מעבר לעניין הנראות שושנת הרוחות אינה מאשרת את הגעת חלקיקי האבק לאזורי מגורים בתחום המועצה, נבדקו תחנות הניטור בתאריכי הפיצוצים ולא נמצאה קורלציה בין רמות הזיהום בחלקיקים נשימתיים, יודגש שעל פי התקנות ניתן להגיע לרמות חריגות של זיהום כ 18 פעמים בשנה, (סופות חול).

סוכם :

הועדה פונה למהנדס המועצה ולועדה המקומית, נותנת ההיתר, לפעול בדחיפות לתיקון המצב. הועלו שתי אלטרנטיבות :

1. להתחיל, באיחור של 20 שנים, לקיים את הוראות התב"ע כתבן וכלשונן.
2. להתאים את התב"ע ולשנות אותה באופן שיעלה בקנה אחד עם השינויים שבוצעו בעבר ולא נמצא תיעוד המאשר זאת.

הסעיף השני: זיהום המעיינות בערבה הצפונית:

נרי : עולה השאלה מי אחראי על תחילת ניקוי הזיהום ממפעל צין.

חגי : חברת רותם מפעילה מערך של קידוחי ניטור במעלה ובמורד נחל צין מתוך מטרה להגיע למסקנה היכן תהיה יעילות השאיבה המיטבית.

אורלי : ישנה תוכנית קידוחי ניטור ושאיבה, היא מקודמת על ידי המפעל ונמצאת בפיקוח המשרד להגנת הסביבה ורשות המים שכן המפעלים אינם בתחום שטח המועצה תמר. גם הפיקוח בנחל מבוצע בעיקר על ידי גופים אלו וכן על ידי רטי"ג. היחידה הסביבתית נוכחת ומעודכנת באופן שוטף לגבי התקדמות הטיפול.

נרי : חבל שהתהליך מתמשך כל כך במיוחד בהתחשב שעבודת המחקר על הבעיות הוגשה ב 2015.

הסעיף השלישי:

טיפול במפגעי זבובי ויתושים בתחומי המועצה בדגש על חומרת המפגע ביישובי הכיכר.

אבי : מתופעל בהצלחה יחסית מערך של טיפול בעניין היתושים והזבובים בתחומי המועצה על ידי גורמי המקצוע, ישנה התקדמות בעניין הטיפול בירדן, ושוקלים להציב מלכודות גדולות לאורך ציר הנהירה של הזבובים מכיוון שטחי החקלאות של פיפה לכיוון שטחי החקלאות של הכיכר.

רשם : נרי אראלי

הערות ובאחריות מי	החלטות / משימות לביצוע
חודש	אבי כהן אגף התפעול קבלת המצגת של אריק צוריאלי מרשות המים שהוצגה בישיבת הועדה הראשונה
חודש	אבי כהן אגף התפעול קבלת המצגת של איתי פרימן מרשות הניקוז שהוצגה בישיבת הועדה הראשונה
חודש	גלעד חזן מהנדס המועצה קבלת ההסכם בין רשטג"ל לבין רותם אמפרט על הנשרים
חודשיים	יו"ר המועצה, מהנדס המועצה והיועמ"ש קיום ישיבת החלטות לגבי תיקון התבי"ע
מיד	נופר הפצת פרוטוקול ליו"ר המועצה, למשתתפים, ולמוזמנים הקבועים.
מיד	מורן יצחקי פרסום הפרוטוקול באתר המועצה

פרוטוקול ישיבה 3/2021 הועדה להגנת הסביבה "תמר"

הישיבה התקיימה ב-5.4.2021 באולם המליאה של המועצה האזורית "תמר" וחלק מהמשתתפים בזום

נוכחים: יו"ר המועצה ניר ונגר, עו"ר הועדה נרי אראלי, איילה אברהמי גובר, אבי כהן, רות קניגסוולד, נעה קיסינגר, ערן היימס, נופר עבודי, עופרה. אודי זיכרמן
 בזום: קורין תותנו, גונדי שחל, מיטל ליאון, טובי שור.

תוכן הישיבה

1. ועידת אקלים אזורית – פותח ניר ונגר - הסביר על התגבשות הרעיון ועל שיתוף הפעולה בין שלושת המועצות ערד, ירוחם ותמר בעזרה מקצועית של היחידה הסביבתית בערד, כאשר המטרה המרכזית היא חשיבה ותחילת הכנות לקראת השינויים הסביבתיים העומדים להתרחש בנגב המזרחי בשל שינויי האקלים המאיימים על האזור.
2. נרי – במקביל החלה גם הוועדה בקידום הנושא כחלק מפורום ראשי ועדות להגנת הסביבה במועצות המקומיות והאזוריות בליווי ארגון מגמה ירוקה
3. נעה – ועדת האקלים האזורית, היא תולדה של אירוע שמתקיים כבר מספר שנים של ועידה ארצית לענייני אקלים, והשנה הוחלט לחלק את הוועדה הארצית ל 15 ועידות אקלים אזוריות. כל אזור יכנס את הגורמים הרלוונטיים וידון בצורה סיסטמטית בבעיות הנובעות מהשינויים האקלימיים הצפויים באזורו, כאשר הדגש הוא על 1. שיתוף פעולה בין מועצות 2. איפיון הבעיות המיוחדות לחבל הארץ שבו הן נמצאות, אזור הנגב המזרחי שהוא בעל מאפיינים ייחודיים.
4. הוצגה מצגת על ידי נעה – התבקשה העברת המצגת לכלל חברי הוועדה
5. נידונו מספר נושאים שהם יחודיים לאזור הערבה וים המלח (אפיק ים סוף והשפעותיו, הירידה בכמויות המשקעים והשפעתם על המעיינות, נושאים המשותפים גם לערד וירוחם בהיבטים עירוניים).
6. בסיום הישיבה הביעו נציגי מי"ה תרעומת על דברים שנאמרו בעניין קיר המלח שנמסר שעומד להתרומם מול המלונות, והיות ולא הוצגה מפה הציע ניר שיתקיים סיור והסבר לפרוייקט על ידי נציגי מי"ה במועד קרוב

לוח"ז לביצוע	הערות ובאחריות מי	החלטות / משימות לביצוע
שבוע מהיום	אבי כהן	הפצת פרוטוקול
במהלך החודש	נעה קיסינגר יחדה סביבתית	שליחת המצגת לעיון חברי הוועדה
בתאום עם מי"ה	מזכירות המועצה	קביעת מועד לסיור הועדה בקיר המלח

אבי כהן אגף התפעול חתימה _____

רשם: נרי אראלי חתימה